

از خلق ثروت تا ورود هوش مصنوعی به صنعت پتروشیمی

صنعت پتروشیمی ایران با وجود تحریم و ناترازی انرژی همچنان پیشتاز صادرات و ارز آوری است به طوری که بیش از ۹ میلیارد دلار ارز حاصل از صادرات را به چرخه اقتصادی کشور بازگردانده است.

به گزارش **مشعل نیوز**، صنعت پتروشیمی از صنایع اصلی کشور و طلایه دار ایجاد ارزش افزوده از منابع نفت و گاز است که محصولات آن سالهاست که بخش عمده ای از صادرات غیرنفتی کشور را به خود اختصاص داده است به طوری که امروز این صنعت مقام نخست صادرات غیرنفتی را در اختیار دارد.

تاریخچه صنعت پتروشیمی در ایران

اواخر دهه ۱۳۳۰ خورشیدی با دستور وزارت اقتصاد وقت، بنگاه شیمیایی کشور تأسیس شد و احداث کارخانه کود شیمیایی مرودشت در استان فارس به عنوان نخستین واحد صنعت پتروشیمی ایران توسط این بنگاه در سال ۱۳۳۷ آغاز شد. کارخانه‌ای که سال‌ها بعد با گسترش و توسعه واحدها، پتروشیمی شیراز نام گرفت و به عنوان نخستین واحد تولیدی پتروشیمی کشور در تاریخ این صنعت در ایران ماندگار شد.

صنعت پتروشیمی پس از انقلاب اسلامی به دست متخصصان داخلی قله های افتخار را یکی پس از دیگری فتح کرده و به یکی از اصلی ترین بازیگران اقتصاد کشورمان تبدیل شده است؛ اکنون نیز این صنعت با وجود کم بودن خوراک و تحریم ها همچنان در توسعه کشور نقش اساسی برعهده دارد و در برنامه هفتم توسعه نیز بخشی از رشد اقتصادی کشور به این بخش محول شده است.

در این رابطه حسن عباس زاده رئیس هیات مدیره شرکت ملی صنایع پتروشیمی سال گذشته از چشم انداز این صنعت در برنامه هفتم خبر داد و گفت: صنعت پتروشیمی بر اساس برنامه‌ریزی انجام شده در برنامه هفتم، سالانه به طور میانگین هشت درصد رشد خواهد داشت و به ظرفیت ۱۳۲ میلیون تن خواهد رسید.

به گفته وی، صنعت پتروشیمی در برنامه ششم توسعه سالانه به طور میانگین هشت درصد رشد داشته و هم‌اکنون به ظرفیت اسمی سالانه ۹۶

میلیون تن رسیده است.

وی درباره تنوع خوراک مجتمع‌های پتروشیمی در سراسر کشور نیز این توضیح را بیان کرد: صنعت پتروشیمی در منطقه انرژی پارس برخلاف منطقه ماهشهر که بر پایه نفت خام و فرآورده‌های نفت خام است، بر پایه گاز توسعه یافته است.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی خاطرنشان کرد: در صنعت پتروشیمی می‌توان از گاز خام، متانول اوره و آمونیاک و از اتان الفین‌ها را تولید کرد.

خلق ۲۳ میلیارد دلار ثروت با مصرف ۹ درصد گاز کشور

نیمی از صنعت پتروشیمی کشور در منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس در کنار فازهای پارس جنوبی توسعه یافته است؛ هم‌اکنون ظرفیت دریافت روزانه ۱۰۰ میلیون مترمکعب گاز در صنعت پتروشیمی ایجاد شده است که با توجه به طرح‌های توسعه‌ای جدیدی که تعریف شده، تا سال ۱۴۱۲ این رقم با افزایش ۲ برابری به روزانه ۲۰۰ میلیون مترمکعب می‌رسد.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی با انتقاد از اینکه حجم گاز تولیدی در کشور بالاست اما درست مصرف نمی‌شود، گفته است: ۴۶ درصد گاز تولیدی در بخش خانگی، تجاری و صنایع غیرعمده و ۳۱ درصد در نیروگاه‌ها مصرف می‌شود که بهره‌وری مطلوبی در مصرف ندارند.

اکنون حدود ۹ درصد گاز کشور در صنعت پتروشیمی استفاده می‌شود که نیمی از آن در تولید آب و برق و بخار در یوتیلیتی به کار می‌رود و ۴.۵ درصد آن به‌عنوان خوراک در صنعت پتروشیمی استفاده می‌شود.

عباسزاده در این باره می‌گوید: صنعت پتروشیمی در سال ۱۴۰۲ معادل یک میلیون بشکه نفت خام خوراک دریافت اما ارزش فروش محصولات تولیدی از این حجم خوراک حدود ۲۳ میلیارد دلار بود که حدود ۱۳ میلیارد دلار آن صادر و ۱۰ میلیارد دلار آن هم در داخل کشور عرضه شد.

چشم انداز ۱۰ ساله: تبدیل ۲.۵ میلیون بشکه نفت به محصولات پتروشیمی

صنعت پتروشیمی برای چشم انداز ۵ ساله و ۱۰ ساله خود اجرای طرح های جدید را نیز کلید زده است؛ اکنون ۶۱ طرح پتروشیمی با سرمایه مورد نیاز ۲۴ میلیارد دلاری در برنامه هفتم توسعه برنامه ریزی شده که حدود نیمی از سرمایه مورد نیاز این طرح ها تامین شده است و به طور میانگین حدود ۶۰ درصد پیشرفت دارند.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی درباره چشم انداز ۱۰ ساله این صنعت چنین می گوید: ۴۸ طرح پتروشیمی با سرمایه ۴۰ میلیارد دلار تا پایان برنامه هشتم توسعه تعریف شده است تا ظرفیت دریافت خوراک صنعت پتروشیمی از منابع هیدروکربنی که اکنون معادل حدود یک میلیون بشکه نفت خام است، در افق ۱۰ ساله به ۲.۵ میلیون بشکه نفت خام افزایش یابد.

عباس زاده با اشاره به فعالیت ۷۲ مجتمع پتروشیمی در کشور، اظهار داشت: ۱۰ میلیارد دلار در ۲۲ طرح پتروشیمی تا پایان برنامه هفتم توسعه و ۱۴ میلیارد دلار در ۱۱ طرح تا پایان برنامه هشتم توسعه در منطقه ویژه اقتصادی پارس سرمایه گذاری می شود.

وی با تاکید بر اینکه توسعه زنجیره ارزش در اولویت‌های وزارت نفت و شرکت ملی صنایع پتروشیمی است، خاطرنشان کرد: در برنامه هفتم توسعه فقط به افزایش ظرفیت توجه نشده، بلکه تولید محصولات پتروشیمی با ارزش در پنج زنجیره برنامه‌ریزی شده است.

آینده پتروشیمی ایران روشن است

نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با تاکید بر ضرورت حمایت از صنعت پتروشیمی گفت: آینده صنعت پتروشیمی ایران روشن است و این صنعت پیشران می تواند در سال ۱۴۰۴ مسیر پیشرفت خود را با شتابی بیشتر از گذشته ادامه دهد.

محمد بهرامی ابراز امیدواری کرد که این صنعت بتواند سال ۱۴۰۴ مسیر پیشرفت خود را حتی با سرعتی بیشتر از گذشته ادامه دهد و در این راستا آماده هرگونه حمایت از این صنعت ارزش آفرین هستیم.

وی افزود: پتروشیمی می‌تواند ارزش سرمایه های ملی را با تحقق زنجیره ارزش بالا ببرد، از این رو سرمایه‌گذاری در طرح های پتروشیمی، چشمانداز روشنی از این صنعت پیشرو را ارائه می‌کند.

نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس تصریح کرد: روند رو به رشد

پتروشیمی، نشان می‌دهد این صنعت می‌تواند در توسعه صادرات غیرنفتی نیز همانند گذشته نقش اساسی ایفا کند و باید به این نکته اشاره کرد که مسیر پیشرفت و توسعه صنعت پتروشیمی هیچگاه و حتی با تحریم نیز متوقف نخواهد شد.

بهرامی عنوان کرد: تکمیل زنجیره ارزش باید با همکاری و تعامل تمام ذینفعان در صنعت و با هدف کاهش خام فروشی در اولویت این صنعت قرار گیرد و در این مسیر، بخش خصوصی می‌تواند بیش از گذشته نقش‌آفرین باشد.

وی با بیان اینکه یکی از صنایعی که به افزایش اشتغال در کشور کمک می‌کند صنایع وابسته به پتروشیمی است، اظهار کرد: صنعت پتروشیمی به دلیل جایگاه خاص در صادرات و ارزآوری برای ایران و همچنین اشتغال‌زایی، از موقعیت ویژه‌ای برخوردار است و باید به سوی توسعه متوازن صنعت گام برداشت.

نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس گفت: صنعت پتروشیمی امسال دستاوردها و موفقیت‌های بسیار خوبی را تجربه کرد و محصولاتی مهم و متنوع را با هدف تامین نیاز داخلی و پس از آن صادرات به بازار عرضه کرد، امیدواریم این صنعت سال آینده نیز مسیر توسعه و پیشرفت خود را حتی بیشتر از امسال طی کند.

استفاده از ظرفیت های هوش مصنوعی در پتروشیمی

معاون وزیر نفت با تأکید بر ضرورت نهادینه‌سازی هوش مصنوعی در صنعت پتروشیمی گفت: همزمان با رشد دانش و فناوری در جهان، باید از ظرفیت‌ها و قابلیت‌های هوش مصنوعی استفاده کرد.

حسن عباسزاده خاطرنشان کرد: صنعت پتروشیمی با توجه به زیر ساخت‌های موجود رشدی مطلوب یافته است و به دلیل نوع فعالیت خود از پیشرفته‌ترین فناوری‌ها استفاده می‌کند.

وی با بیان اینکه بهره‌گیری از فناوری‌ها، دانش فنی و لایسنس‌ها، پایه صنعت پتروشیمی است و باید نقشه راهی برای استفاده از دانش روز جهان و بهره‌گیری از هوش مصنوعی در صنعت نهادینه شود، گفت: امروز می‌توان با استفاده از دانش و فناوری روز جهان به سوی توسعه پایدار در تمام ابعاد حرکت کرد.

معاون وزیر نفت ادامه داد: تمام مجتمع‌های پتروشیمی را می‌توان با

یک نقشه کلان به هم پیوند داد و با بررسی، درباره مجتمعه‌ها آینده‌نگری کرد. در گام نخست باید دیتاها در یک مرکز جمع‌آوری شود و بررسی‌ها و تحلیل‌های لازم شتاب گیرد تا بهترین تصمیم‌گیری‌ها اتخاذ شود.

عباسزاده با بیان اینکه در گام بعدی می‌توان بازار محصولات پتروشیمی را به یک مرکز و پایگاه داده متصل کرد، گفت: می‌توان تحلیل‌ها درباره بازارها را با بهره‌گیری از داده‌های ثبت شده بررسی کرد و هلدینگ‌هایی که به دنبال توسعه بازار هستند، می‌توانند از این ظرفیت ایجاد شده استفاده کنند.

وی افزود: با استفاده از هوش مصنوعی می‌توان واحدهای جدید را بر اساس نیازهای کشور با توجه به داده‌ها، اطلاعات و نوع فناوری تحلیل کرد، به‌طور مثال این داده‌ها می‌تواند به ما بگوید که چه محصولی در زنجیره است و ارزش افزوده بیشتری را دارد.

معاون وزیر نفت با بیان اینکه باید با تعامل و همکاری زمینه همکاری‌های مشترک را تسهیل کرد و این توافق‌نامه باید با پیگیری همه همکاران به قرارداد تبدیل شود، گفت: در مذاکره‌ای با پتروشیمی مارون مقرر شده است این شرکت پیشرو در این حوزه باشد.